Муркаш район хаҫачӗ

Ҫӗнтерӳ ялавӗ

1944 ҫулхи майӑн 5-мӗшӗнчепе тухать

97 (7628) № ✻ Юн кун, 2008 ҫулхи декабрӗн (раштав) 3-мӗшӗ ✻ Хакӗ ирӗклӗ

Ӗҫре пултаруллисем

Ҫамрӑк пулсан та маттур

Муркаш ялӗнче пурӑнакан Алина Алексеевна Сорокина мӗн пӗчӗкрен педагог пулма ӗмӗтленнӗ. Хӑйӗн ӗмӗтне пурнӑҫлас тесе вӑл Чӑваш патшалӑх университетне ҫул тытать. Унтан ӑнӑҫлӑ вӗренсе тухса акӑлчан чӗлхин учителӗн професне алла илет, тӑван районa таврӑнать.

Халӗ вӑл 2000 ҫултанпа Москакасси шкулӗнче ачасене акӑлчан чӗлхине вӗрентет. Ӗҫре тӑрӑшуллӑ пулнӑшӑн, предмета аван пӗлнӗшӗн, урокесене яланах интереслӗ ирттернӗшӗн, кашни ачанах тарӑн та ҫирӗп пӗлӳ пама тӑрӑшнӑшӑн юратҫҫӗ ӑна вӗренекенсемпе вӗсен ашшӗ-амӑшӗсем. Пӗрле ӗҫлекенсем хушшинче те хисепре вӑл.

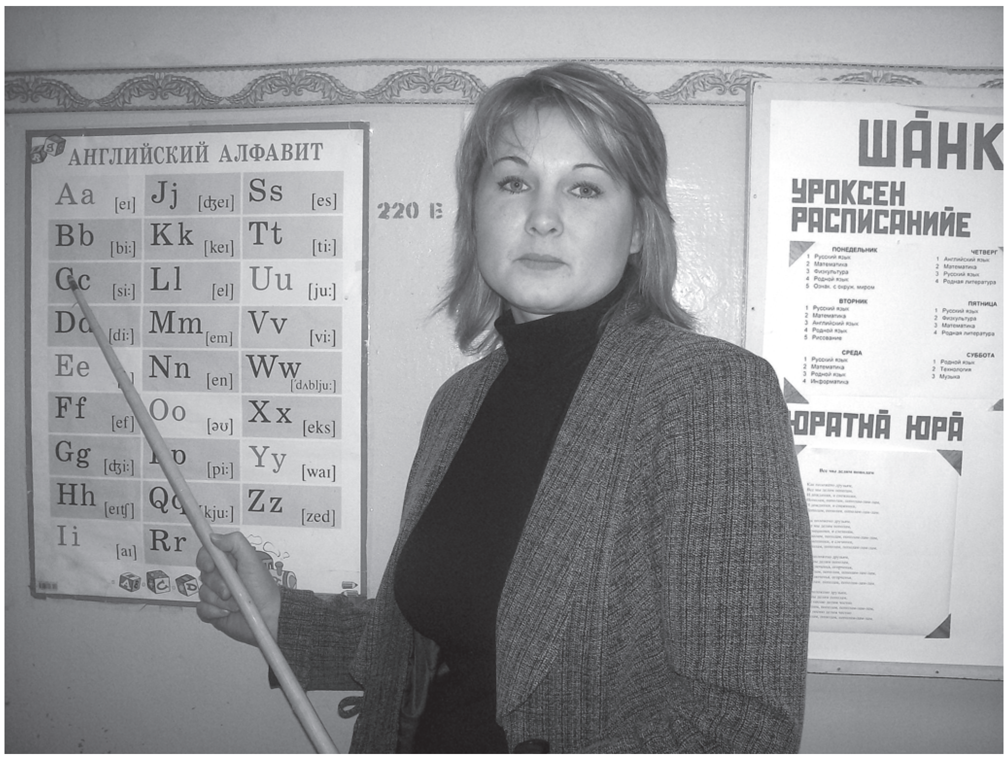

Чӑваш Республикин Президенчӗн Указӗ

Ҫӗр ӗҫченӗн ҫулталӑкӗ ҫинчен

Ялти пурнӑҫ пахалӑхӗпе шайне ҫӗклес, ял пурнӑҫӗн йӑлана кӗнӗ хайне евӗрлӗхне упраса хӑварас тата аталантарас, инноваци аталанӑвӗн никӗсӗ ҫинче агропромышленноҫ комплексӗн конкурентлӑхне ҫирӗплетес, ял хуҫалӑх производствин тытса пыма меллӗ условисем туса хурас тӗллевпе **ҫапла йышӑнатӑп**:

1. Чӑваш Республикинче 2009 ҫула Ҫӗр ӗҫченӗн ҫулталӑкӗ тесе пӗлтерес.

2. Чӑваш Республикин Министрсен Кабинечӗн 2009 ҫулта Ҫӗр ӗҫченӗн ҫулталӑкне ирттерес енӗпе ялти пурнӑҫ пахалӑхӗпе культура шайне ҫӗклеме, отрасле ҫӗнӗ техникӑпа тивӗҫтерме, ял хуҫалӑхӗнчи тавар туса кӑларакансене тата ӗҫре прогрессивлӑ инноваци технологийӗсемпе усӑ куракан организацисене пулӑшма палӑртакан мероприятисен комплекслӑ планне хатӗрлесе ҫирӗплетмелле.

3. Ҫапла сӗнес:

вырӑнти хӑй тытӑмлӑх органӗсен, йӗркелӳпе право формисене пӑхмасӑр организацисен тата общество пӗрлешӗвӗсен ял ӗҫченӗн ят-сумне ҫӗклес тата ял хуҫалӑхне хушма инвестицисем илсе килес тӗллевпе Ҫӗр ӗҫченӗн ҫулталӑкӗпе килӗшсе тӑракан мероприятисем ирттермелле, ял пурнӑҫӗн йӑлана кӗнӗ хайне евӗрлӗхне тата культурине, ял хуҫалӑх производствин тытса пымалли ҫӗнӗ технологисене анлӑн пропагандӑламалла;

массӑллӑ информаци хатӗрӗсен Ҫӗр ӗҫченӗн ҫулталӑкӗнче ирттерекен мероприятисене тӑтӑшах ҫутатмалла.

4. Ҫак Указ ӑна официаллӑ майпа пичетлесе кӑларнӑ кунран вӑя кӗрет.

Чӑваш Республикин Президенчӗ Н. ФЕДОРОВ.

Шупашкар, 2008, чӳк, 25, 121 №.

Паян – Пӗтӗм тӗнчери инвалидсен кунӗ

Тимлӗх – инвалидсене те

Районти хӳтлӗх пайӗ инвалидсемпе «О социальной защите инвалидов» саккунпа килӗшӳллӗн ӗҫлесе пырать. Инвалидсене, вӑрҫӑ участникӗсене, чире пула инвалид пулнисене патшалӑх енчен пысӑк тимлӗх уйӑрни уйрӑмах юлашки ҫулсенче ытларах сисӗнет.

Кӑҫал 1-мӗш группа инвалидне ҫуртйӗрпе тивӗҫтермелли сертификат патӑмӑр. Ҫитес ҫул валли ҫакӑн пек сертификатсем илме тата икӗ инвалидӑн документчӗсене хатӗрлетпӗр. Вӗсем пурте 2005 ҫулхи январӗн 1-мӗшӗччен черете тӑнӑ.

Инвалидсене компенсаципе тивӗҫтересси те пулса пырать. Нумай пулмасть 3 инвалид – вӑрҫӑ участникӗсем – ҫак пулӑшӑва тивӗҫрӗҫ. Халӗ чире пула инвалид пулнӑ тепӗр 8 ҫын документчӗсемпе ӗҫлеме пуҫлатпӑр. Вӗсем те ҫитес ҫулӑн пӗрремӗш кварталӗнче компенсацисем илме пултарӗҫ. Паянхи куна черете тӑнӑ инвалидсем пурӗ вара вӑтӑррӑн.

Районти социалӑ пулӑшу паракан центр урлӑ инвалидсене килте пулӑшу парассине йӗркеленӗ. Кунсӑр пуҫне хӑш-пӗр инвалидсем ваттисен ҫурчӗсенче те хӳтлӗх тупма пултарчӗҫ.

Инвалидсен кунӗ тӗлне сахал пенси илекен, ӗҫлекен ҫынсен ӳсӗмӗнчи, анчах ӗҫлемен инвалидсене валли Пенси фончӗ урлӑ 26 пин тенкӗ кӳсарнӑ. Ку пулӑшу та вӗсен кӑмӑлӗсене хӑпартӗ.

Халӗ патшалӑх шайӗнче инвалидсене пур ҫӗрте те условисем туса парассипе тимлени курӑнать. Кирек хӑш спорт, культура тата ытти тӗрлӗ учрежденисене те ивалидсем кӗрсе тухма пултарччӑр тесе тӑваҫҫӗ. Районти «Сывлӑх» физкультурӑпа спорт комплексӗнче те ҫакнашкал условисем пур. Ҫавӑнпа малашне инвалидсем те ҫак комплекспа туллин усӑ курма пултарччӑр тесе паян калаҫусем ирте ҫҫӗ. Малашлӑх тенӗрен, кӑҫал республикӑри инвалидсен организацийӗ район организацине компьютерпа тивӗҫтерчӗ. Унпа та инвалидсем усӑ курма вӗрентесшӗн. Инвалидсем хушшинче ачасем те ҫук мар вӗт. Вӗсене ҫакӑ уйрӑмах кирлӗ.

Тӗрлӗ шайри ӑмӑртусенче инвалид ачасем лайӑх кӑтартусемпе савӑнтараҫҫӗ. Кристина Павлова Адлерта иртнӗ Раҫҫейри спорт фестивалӗнчен шашкӑлла выляссипе ӑмӑртса ылтӑн медальпе таврӑнчӗ. Павел Селюшкин Чӑваш Республикинче пӗрремӗш пулчӗ. Сывӑх вӑхӑтрах инвалид ачасене Пуканесен театрӗ хатӗрленӗ ятарлӑ спектакле илсе кайӑпӑр. Кашни ҫулах вӗсене валли Ҫӗнӗ ҫул уявӗсем ирттеретпӗр. «Ачалӑх ячӗпе, ачалӑхшӑн» марафон тупӑшӗнчен 8 инвалид ачана пулӑшу патӑмӑр кӑҫал.

Инвалидсен пурнӑҫне интереслӗрех тума тӗрлӗ мероприятисем ирттеретпӗр. Ку ӗҫре активистсен ретӗнче А.Н. Кузнецов – районти инвалидсен организацине ертсе пыраканӗ, А.Н. Николаева. Вӑл «Физкультура тата спорт мелӗсемпе инвалидсене реабилитацилесси» социаллӑ проектпа Мускава тухма пултарчӗ. А.Н. Кузнецов, Н.П. Милютин, А.И. Шишкина, Н.П. Клементьев тата Ю.П. Щеголько инвалидсен кунӗнче Республика организацийӗн Хисеп грамотисене тивӗҫрӗҫ. Ҫитес ҫул ял тӑрӑхӗсенче, райцентрта инвалидсен клубӗсене йӗркелессипе тӑрӑшасшӑн. Ҫапла вара интересли инвалидсен пурнӑҫӗнче татах та хутшӑнӗ тесе шутлатпӑр.

Ҫак ӗҫре вара пулӑшакансем пурри хавхалантарать. Муркашри сӗт завочӗн ертӳҫине В.А. Калинина, Муркаш райпо председательне Б.В. Андреева, «Муркаш пасарӗ» предприяти ертӳҫине Е.Н. Субботина, Муркашри «РГС–Поволжье» филиал пайӗн ертӳҫине В.И. Вязова, «БТИ» предприяти ертӳҫине Л.Ф. Николаева, «Декор» пӗрлешӳ ертӳҫине А.В. Андреева тата «Муркашри йӑла ҫурчӗ» ертӳҫине А.П. Давыдова ятранах асӑнса тав сӑмахӗсем калас килет. Вӗсем пулӑшса пынипе тата инвалидсен организацийӗ районти ытти обществӑлла организацисемпе тачӑ ҫыхӑнса ӗҫленипе ҫеҫ малаллахи утӑмсене тума пулӗ.

Н. ПЕТРОВА,
районти хӳтлӗх пайӗн ертӳҫи.

Республикӑра

Ӗҫ ҫыннисен прависене хӳтӗлемелле

Декабрӗн 1-мӗшӗнче республика Президенчӗ Николай Федоров Правительство членӗсемпе тата федераци ведомствисен территори органӗсен ертӳҫисемпе йӑлана кӗнӗ канашлу ирттернӗ.

Республика пуҫлӑхӗ Чӑваш Енри предприятисемпе организацисенче ӗҫлекенсен прависене тивӗҫтерессине ҫирӗп тӗрӗслесе тӑмаллине уйрӑммӑн палӑртнӑ. Ответлӑха туйман хӑш-пӗр ертӳҫӗсем вара пӗтӗмӗх кризис ҫине йӑвантарасшӑн, ӗҫ укҫине вӑхӑтра тӳлемеҫҫӗ, ӗҫлекенсен ытти прависене пӑсаҫҫӗ. Н. Федоров прокуратурӑпа тата право хуралӗнчи органсемпе пӗрле республикӑра пурӑнакансен саккунлӑ прависене хӳтӗлес енӗпе ҫирӗп пулмаллине палӑртнӑ.

Канашлура Чӑваш Енре пурӑнакансен сывлӑхӗпе, йӑлана кӗнӗ хаклӑхсене упраса хӑварассипе ҫыхӑннӑ ыйтусене ҫӗкленӗ. «Ҫак темӑсем республикӑра пуҫланакан Ҫӗр ӗҫченӗн ҫулталӑкӗ умӗн, ҫӗр-шывра тата тӗнчере тухса тӑнӑ паянхи лару-тӑрура пушшех вырӑнлӑ. Наци сывлӑхне ҫирӗплетес, халӑх йӑлисене упраса хӑварас тӗллевлӗ ӗҫ республикӑна тӗрӗслев витӗр йӗркеллӗ тухма, ҫирӗппрех тата вӑйлӑрах пулма пулӑшасси пирки иккӗленместӗп»,– тенӗ Президент.

Официально

Состоялись публичные слушания

28 - 29 ноября, 1 - 2 декабря 2008 года состоялись публичные слушания по проектам бюджетов сельских поселений Моргаушского района на 2009 год, участники приняли следующие рекомендации:

1. Одобрить проекты бюджетов Александровского, Б.Сундырского, Ильинского, Кадикасинского, Моргаушского, Москакасинского, Орининского, Сятракасинского, Тораевского, Хорнойского, Чуманкасинского, Шатьмапосинского, Юнгинского, Юськасинского, Ярабайкасинского, Ярославского сельских поселений Моргаушского района на 2009 год.

2. Рекомендовать Собраниям депутатов Александровского, Б.Сундырского, Ильинского, Кадикасинского, Моргаушского, Москакасинского, Орининского, Сятракасинского, Тораевского, Хорнойского, Чуманкасинского, Шатьмапосинского, Юнгинского, Юськасинского, Ярабайкасинского, Ярославского сельских поселений принять проекты бюджетов сельских поселений Моргаушского района на 2009 год в установленном порядке в соответствии с требованиями законодательства Российской Федерации, Чувашской Республики и Уставов сельских поселений Моргаушского района.

Вилӗмсӗр «Нарспи» – 100 ҫулта

«Ҫакӑ ҫутӑ тӗнчере...»

Кӑҫал пирӗн республикӑра кӑна мар, республика тулашӗнче те чӑваш литературин классикӗн «Нарспи» поэмине пичетлесе кӑларнӑранпа 100 ҫул ҫитнине анлӑн паллӑ тӑваҫҫӗ. Юбилей событине халалласа тӗрлӗрен мероприятисем ирте ҫҫӗ: литературӑпа музыка тата тематика каҫӗсем, чӑваш литературин кунӗсем, конференцисем, выставкӑсем, Н. Казаковӑн «Нарспи» мюзиклне, Л. Родионовпа В. Яковлевӑн «Нарспи» спектакльне, Г. Хирбюн «Нарспи» оперине кӑтартасси т. ыт. те.

Республика шкулӗсенчи аслӑ классенче вӗренекенсем «...Ҫакӑ ҫутӑ тӗнчере вайли ҫук та этемрен...» сочиненисен республикӑри конкурсне анлӑн хутшӑннӑ.

Кӑҫал «Нарспи» поэмӑна чӑвашла кӑна мар, тӑнчери ытти чӗлхесемпе те ҫӗнӗрен пичетлесе кӑларнӑ.

«Нарспи» поэмӑна пичетлесе кӑларнӑранпа 100 ҫул ҫитнине халалласа ноябрӗн 26–27-мӗшӗсенче Пушкӑрт Республикинче Чӑваш литературин кунӗсем иртнӗ.

Юбилей

Саламлатпӑр

Мӑшӑра, аннене, асаннене, хунямана – Ятман ялӗнче пурӑнакан **Антонина Аркадьевна ИВАНОВАНА** сумлӑ юбилей ячӗпе ӑшшӑн саламлатпӑр. Ырлӑх-сывлӑх, телей, вӑрӑм кун-ҫул сунатпӑр.

Саламлаканӗсем: мӑшӑрӗ, тӑвата ывӑлӗ, виҫӗ кинӗ, пилӗк мӑнукӗ.

Муркашра пурӑнакан хисеплӗ те ырӑ кӑмӑллӑ **Любовь Германовна ЗАХАРОВА** ыран 55 ҫул тултарать. Юбилей ячӗпе эпир ӑна чӗререн тухакан чи ӑшӑ сӑмахсемпе саламласа сурпан пек вӑрӑм кун-ҫул, юман пек ҫирӗп сывлӑх, пурнӑҫра ӑнӑҫу сунатпӑр. Санӑн ырӑ кӑмӑлу нихӑҫан та ан иксӗлтӗр, Турри сана нихӑҫан та ан пӑрахтӑр, мӗн ӗмӗтленнисем ҫитсе пычӑр.

Пысӑк салампа Николаевсен, Максимовсен, Лоцмановсен, Трехинсен ҫемйисем.

Ҫырӑнтару – 2009

Районти «Ҫӗнтерӳ ялавӗ» хаҫата 2009 ҫулхи пӗрремӗш ҫур ҫулта илсе тӑма ҫырӑнтараҫҫӗ. Ултӑ уйӑха ҫыранса илмелли хак – 191 тенкӗ 70 пус.

Хаклӑ вулаканӑм, район хыпарҫисӗр ан юлӑр. Ҫитес ҫул та пӗрле пулар!